

Mag iedereen altijd alles zeggen?

Voor je begint

- Print het werkblad voor elke leerling af
- Voorzie per leerling 2 kleurrijke kaartjes om met alle kaartjes samen een slinger te maken

Filosoferen

Maak van je leerlingen veerkrachtige en kritische wereldburgers door met hen te filosoferen. Zet je samen met de leerlingen in een kring. Zorg dat je elkaar in de ogen kan kijken. Vertel hen dat je gaat nadenken over één vraag (zie voorbeeld). Hoe meer vragen die ene vraag oproept, hoe beter. Het is helemaal niet erg als de leerlingen geen pasklare antwoorden vinden.

Er zijn slechts drie regels:

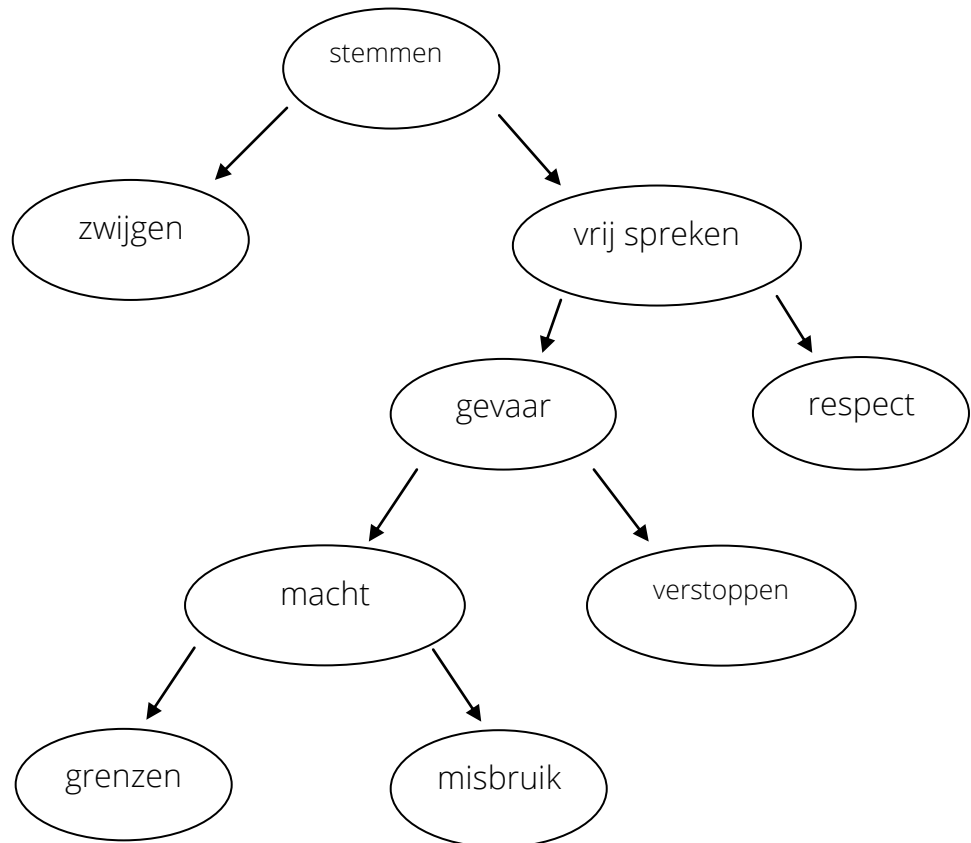
- 1) Ze mogen allerlei opmerkingen maken als ze bereid zijn het uit te leggen.
- 2) Ze luisteren naar elkaar.
- 3) Alles wordt in vertrouwen gezegd.

Vorbereiding

Je bereidt een filosofisch gesprek voor door een discussieplan op te stellen (zie hieronder). Je start met één thema uit de les als concept. Daaruit leid je opnieuw verschillende concepten af. Deze concepten helpen je om de hoofdvraag en bijvragen te formuleren. De bijvragen kunnen aan bod komen om een antwoord te vinden op de hoofdvraag. Let wel, het is niet de bedoeling om tijdens het filosofisch gesprek het discussieplan letterlijk te volgen. Laat ruimte voor de inbreng van de leerlingen. Het discussieplan is als een kompas dat je door het gesprek kan leiden.

Gemeenschappelijke beleving

Maak met de leerlingen twee slingers. Voor de eerste slinger schrijven de leerlingen op een kaartje wat ze helemaal niet fijn vinden om te horen. Bijvoorbeeld: scheldnamen, zaken over hun lichaam,... Voor de tweede slinger schrijven ze op een kaartje wat ze wel graag over zichzelf horen. Lees van beide slingers verschillende uitspraken voor en vraag hoe de leerlingen zich bij die uitspraken voelen.

Hoofdvraag:

Mag iedereen altijd alles zeggen?

Subvragen:

Moeten mensen altijd alle informatie delen?

Zijn alle stemmen evenveel waard?

Hebben rijke mensen meer te zeggen?

Zou je over alles moeten kunnen stemmen?

Mag iedereen altijd alles zeggen wat hij/zij wil?

Werkblad

Dit werkblad kan je gebruiken voor, tijdens of na het filosoferen.

Als het gesprek wat stilvalt, kunnen de leerlingen de vraagjes oplossen. Dit kan je als uitgangspunt gebruiken om weer verder te filosoferen.

In een eerste oefening bepalen de leerlingen of ze bepaalde zaken gaan zeggen, verzwijgen of er iets anders mee doen. Op basis van de antwoorden van de leerlingen, kan je de discussie over "zeggen of zwijgen" verder zetten.

Een tweede oefening bestaat erin hun mening te formuleren betreffende informatie delen en stemmen. Ook dit kan een uitgangspunt zijn om het onderwerp verder te verdiepen.

Smaakt dit naar meer? In de nascholing 'initiatie in filosoferen met kinderen' reiken we een houvast aan om een filosofisch gesprek te begeleiden aan de hand van inspirerende vragen. Of bekijk wat een coaching voor jou (en je team) kan betekenen.

Interessante informatie over filosoferen met kinderen vind je bij de links.